

Aan de gemeenteraad

Op 10 maart 2026 stelde R.G.C. Segers-Hoogendoorn (CDA Rotterdam) ons schriftelijke vragen over vapen onder jongeren.

Inleidend wordt gesteld:

Afgelopen week hebben artsen opnieuw alarm geslagen vanwege het feit dat minderjarige kinderen hun vapes gewoon in de winkels kunnen kopen, terwijl dat verboden is. Vapen zou volgens sommige verhalen (mythes) een gezonder alternatief voor roken zijn, en dus een goede manier om stapsgewijs te stoppen met roken. Inmiddels lijkt het eerder een instapmodel voor jongeren te zijn om juist te gaan roken. Ondanks het feit dat vapen voor jongeren en smaakjes überhaupt verboden zijn, lijkt het voor jongeren erg gemakkelijk om aan vapes te komen, getuige de gemiddelde leeftijd van 12.8 jaar waarop jongeren beginnen te vaperen.¹ Het CDA kijkt hier met grote zorgen naar, en ziet de rookvrije generatie hierdoor ook in gevaar komen. Hoewel de NVWA over handhaving gaat, heeft het CDA de volgende vragen aan het college over de rol van de gemeente hierbij.

Hieronder volgen de vragen en onze beantwoording:

Vraag 1:

Deelt het college de zorgen van het CDA over het feit dat jongeren gemakkelijker aan vapes kunnen komen, ondanks het verkoopverbod aan minderjarigen en het verbod op smaakjes?

Antwoord:

Het college deelt deze zorgen.

Vraag 2:

Heeft het college zicht op het gebruik van vapes onder Rotterdamse jongeren? Zo ja, welke cijfers of signalen zijn hierover bekend?

¹

<https://www.ad.nl/binnenland/jongeren-kopen-vapes-gewoon-in-de-winkel-artsen-waarschuwen-isamae-neemt-s-nachts-2000-pufjes~ace72265/>

Antwoord:

Uit de cijfers van de Gezondheidsmonitor Jeugd 2023 blijkt dat in de tweede klas van het voortgezet onderwijs 7% en in de vierde klas 10% van de jongeren in Rotterdam wekelijks vapet. Meisjes vaperen vaker dan jongens (13% versus 9%).

Van de Rotterdamse jongeren tussen de 16 en 25 jaar (Gezondheidsmonitor Jongvolwassenen 2024) heeft 12% ooit een vape gebruikt en vapet 5% dagelijks. Meer recente cijfers zijn niet bekend.

Vraag 3:

Op welke wijze werkt de gemeente Rotterdam samen met de NVWA bij het toezicht op en de handhaving van de regels rondom de verkoop van vapes?

Antwoord:

Op dit moment wordt samengewerkt in multidisciplinaire controles, waarbij de gemeentelijke toezichthouders en de NVWA gezamenlijk controles uitvoeren. Als het gaat om specifieke illegale vapes hebben toezichthouders vooral een signalerende functie, wanneer er een signaal is van illegale verkoop wordt dit doorgezet naar de NVWA. Momenteel lopen er gesprekken met de NVWA om te onderzoeken hoe deze samenwerking kan worden versterkt.

Vraag 4:

Spelen gemeentelijke toezichthouders en/of BOA's een rol bij het signaleren van de illegale verkoop van vapes aan jongeren of vapes met een smaakje?

Antwoord:

Zie antwoord op vraag 3, bij constatering worden signalen doorgegeven aan de NVWA.

Vraag 5:

Kan het college zich achter de brandbrief² aan het Kabinet scharen waarin wordt opgeroepen tot een vergunningstelsel voor de verkoop? Zo nee, waarom niet?

Antwoord:

Jazeker, wethouder Achbar (WSSD) heeft deze brandbrief namens het college ondertekend. Het college pleit al langer voor een vergunningsstelsel op tabaksverkoop om zo de mogelijkheid te hebben om te sturen op de hoeveelheid en locaties van tabaksverkooppunten.

Vraag 6:

Welke preventieve maatregelen neemt de gemeente momenteel om het gebruik van vapes onder jongeren te voorkomen?

Antwoord:

Het college zet een mix van maatregelen in waaronder het inkopen van effectieve interventies op scholen, inzet op handhaving en lobby voor een vergunningsstelsel. Hieronder worden een aantal concrete maatregelen beschreven:

- Er wordt ingezet op preventie van vaperen door middel van effectieve interventies. Zo worden ook dit jaar weer smokefree challenges uitgevoerd in 20 eerste- en tweede klassen van middelbare scholen, waarmee minstens 300 jongeren worden bereikt. Daarnaast worden ook ouderavonden georganiseerd, waarbij het doel is

² <https://artsenslaanalarm.nl/>

om 200 ouders te bereiken. Ook spelen leerkrachten en grote rol in de challenges, zodat ook de omgeving mee wordt genomen in de interventie;

- Op 10 praktijkonderwijs (PrO), 11 voortgezet speciaal onderwijs (vso) en 20 mbo-scholen werken gezondheidscoaches in die jongeren ondersteunen bij onder andere stoppen met roken/vapen;
Op 5 scholen, in 20 klassen wordt de GRIP roken/vapen interventie ingezet, met focus op jongeren, maar ook ouders en leerkrachten die door middel van ouderavonden en docententrainingen worden meegenomen;
- In 2026 wordt een campagne tegen vaperen opgezet, waarbij jongeren bewust worden gemaakt van de impact van vaperen op hun financiën, sportprestaties en vriendschappen. Deze campagne sluit aan bij campagnes die in de regio (Schiedam, Lansingerland) worden gedaan;
- Alle rookvrije plekken zijn ook vapevrij. Dit zijn alle ov-haltes, sportverenigingen, speelplekken en de ingangen voor de CJG's.

Vraag 7:

Op welke manier bereikt de gemeente met deze preventie specifiek jongeren, maar ook hun ouders?

Antwoord:

De interventies die worden ingezet: de smokefree challenges, de GRIP roken/vapen training en de inzet van gezondheidscoaches, focussen zich altijd zowel op de jongeren als op hun omgeving. Daarom is training van docenten een onderdeel van de Smokefree Challenges en GRIP training evenals ouderavonden over deze thema's. Gezondheidscoaches adviseren scholen en docenten hoe om te gaan met deze thema's.

Vraag 8:

Hoe is dit actieplan vertaald in lokaal beleid? Wat heeft het college gedaan om deze 3 sporen te ondersteunen?

Antwoord:

Spoor 1: tegengaan illegale handel

Op dit moment wordt samengewerkt in multidisciplinaire controles, waarbij de gemeente en de NVWA gezamenlijk controles uitvoeren zoals beschreven bij de beantwoording onder vraag 3.

Spoor 2: beginnen met vaperen voorkomen

Dit gebeurt door de inzet van de smokefree challenges, GRIP roken/vapen interventies en het rook- en vapevrij maken van kindomgevingen. Zo zijn alle ov-haltes, speelplekken en sportverenigingen in Rotterdam rook- en vapevrij.

Spoor 3: stoppen met vaperen stimuleren en vapers daarbij ondersteunen

De gezondheidscoaches van Youz ondersteunen op 10 PrO-, 11 vso- en 20 mbo-scholen jongeren met stoppen met roken/vapen.

Andere jongeren bereiken we o.a. door middel van de campagne Niet in Rook, die dit jaar wordt uitgerold in Rotterdam, en die wordt gekoppeld aan goede stopondersteuning via onze partner Youz-Antes.

Vraag 9:

Is er volgens het college ook voldoende aandacht voor preventie van het gebruik van snus? Of bestaat het risico dat dit na het vaperen een volgend alternatief is van roken waar we vanaf moeten?

Antwoord:

In 2023 is, vanwege toenemende signalen over het snusgebruik onder jongeren, snus opgenomen in het preventie en handhavingsplan Alcohol en andere drugs 2023-2027 en sindsdien wordt hier aandacht aan besteed. Nicotineverslaving is onderdeel van de interventies van Youz en snus is daar een onderdeel van. Ook worden via de websites Puberenco, voor ouders, en Maakjekeus, voor jongeren, informatie en opvoedadviezen gedeeld met betrekking tot snus. De afgelopen jaren heeft Youz minder signalen over snusgebruik ontvangen, daarnaast is de verkoop van snus per 1 januari 2025 verboden.

Vraag 10:

Heeft het college zicht op het gebruik en de verkoop van snus?

Antwoord:

Uit cijfers van de Gezondheidsmonitor Jeugd 2023 blijkt dat 1% van de jongeren tussen de 13 t/m 16 jaar oud in Rotterdam wekelijks snus gebruikt. Bij jongvolwassenen tussen de 16 t/m 25 jaar oud gebruikt 3% wel eens snus (Gezondheidsmonitor Jongvolwassenen 2024). De snus die in omloop is wordt vooral illegaal online gekocht. Illegale handel is verboden en is een aangelegenheid van de wetshandhavers.

Vraag 11:

Welke preventieve maatregelen neemt het college tegen het gebruik en de verkoop van snus?

Antwoord:

Voor de preventieve maatregelen: zie het antwoord op vraag 9.

Voor de illegale verkoop wordt net als bij vapes gelet op snus in de multidisciplinaire controles, waarbij de gemeente en de NVWA gezamenlijk controles uitvoeren. Verder hebben toezichthouders hierin een signalerende functie richting de NVWA.

Burgemeester en wethouders van Rotterdam,

De secretaris,

G.J.D. Wigmans

De burgemeester,

C.J. Schouten